

Klovbeskærer efterlyser skarpere mycoplasma-politik

I praksis er det næppe muligt at registrere smittede besætninger, mener dyrlæge. Kvægs formand opfordrer til stor årvågenhed og praktisk smittebeskyttelse.

Mycoplasma

AF JACOB LUND-LARSEN

Kvægbesætninger med mycoplasma bovis er ikke et isoleret problem. Besætningerne udgør også en smitterisiko for andre besætninger. Eksempelvis gennem klovbeskærere og andre, der er på besøg i flere forskellige besætninger.

Og den risiko bør man håndtere skarpere end i dag, mener Søren Vestergård, Søren Klovpleje i Aars.

- Jeg har oplevet at stå hos mælkeproducenter og først få at vide, at de har mycoplasma, når jeg stod i stalden. Det er ikke hensigtsmæssigt.

- Vi burde have mulighed for at kunne kigget i et register, så vi på den måde kunne planlægge vores arbejde mest hensigtsmæssigt i forhold til smittespredning, lyder det fra Søren Vestergård.

Ikke så enkelt

Hos Landbrug & Fødevarer, Kvæg, afviser formand Peder Philipp imidlertid en centralt styret registrering af kvægbesætninger med mycoplasma bovis.

- For det første er det meget få steder, man med sikkerhed har kunnet stille en præcis mycoplasma-diagnose. Og samtidig skal vi passe meget på med, at tingene skal styres fra centralt hold. Det kommer der ikke nødvendigvis noget godt ud af.

- Men det er klart, at problematikken skal håndteres. I den forbindelse er praktisk smittebeskyttelse central. Og det er i høj grad op til både besætningsejere og besøgende - herunder klovbeskærere - at man tager sine forholdsregler og tænker sig om, pointerer Peder Philipp.

Godt med opmærksomhed

Dyrlæge Pia Nielsen, Videncentret for Landbrug, Kvæg, slår fast, at der ikke er indberetningspligtigt for mycoplasma bovis fra besætningsejernes side.

- Men jeg er rigtig glad for, at klovbeskærerne er opmærksomme omkring problemstillingen med smitte. Fra et fagligt synspunkt er det dog i praksis nærmest umuligt at indføre en registrering. Simpelthen fordi symptomerne omfatter mange af de lidelser, dyrene kan have, uden at det er mycoplasma bovis.

- Det kan f.eks. være yverbetændelse, ledbetændelse eller andre velkendte symptomer, som er udbredt i besætningerne på et eller andet tidspunkt. Så i praksis er det enormt vanskeligt at stille en præcis diagnose, forklarer Pia Nielsen.

Vær åben

Dyrlægen appellerer dog samtidig til, at man som besætningsejer er åben omkring, hvis man enten har mycoplasma bovis i sin besætning, eller hvis der er en stærk mistanke herom.

- Det er klart, at det er hensigtsmæssigt, hvis landmanden fortæller sin klovbeskærer om status i besætningen. På den måde kan arbejdet tilrettelægges bedst muligt for alle parter.
- Samtidig kan jeg kun opfordre alle til, at de har gode rutiner omkring deres besøgshygiejne, pointerer Pia Nielsen.

Landbrug & Fødevarer, Kvæg, har netop udsendt en skriftlig vejledning i god besøgshygiejne til besætningsejere og klovbeskærere med råd til, hvordan aktiv smittebeskyttelse kan håndteres i praksis.

Duer ikke med rygter

Klovbeskærer Søren Vestergård erkender, at en registrering kan være vanskelig i praksis.

- Men kan vi ikke få et register, er det virkelig nødvendigt, at landmændene er meget åbne og opmærksomme på, at vi skal have besked, så vi kan lægge vores besøg på tidspunkter, der er mest hensigtsmæssige i forhold til eventuel videre smittespredning, lyder appellen fra Søren Vestergård.
- Det duer således ikke, hvis vi skal lave vores planlægning efter rygter om, hvem der har mycoplasma, pointerer han.

Sådan kan man forebygge

Mycoplasma bovis er en bakterielignende organisme, der smitter ved direkte kontakt fra kreatur til kreatur. Smitte sker primært via snot og spyt – det vil sige via foder, vandtrug ved malkning og via mælk

Mycoplasma bovis er følsom overfor udtørring og desinfektion

Derfor er en god staldhygiejne og gode malkerutiner den bedste anbefaling til at undgå smitte indenfor besætningen

Kendte symptomer

Mycoplasma bovis er især årsag til yverbetændelse. De enkelte tilfælde af yverbetændelse udvikler sig med spredning af symptomer fra kirtel til kirtel, også selv om koen allerede er under behandling. Bakterien smitter på samme måde som andre smitsomme yverbakterier (fx Staph. Aureus)

I Danmark er bakterien i løbet af sommeren og efteråret 2011 også set i forbindelse med markant øget forekomst af lungebetændelse og især ledbetændelse på forben hos køer – ofte hos flere dyr i samme besætning og i nogle tilfælde med dødelig udgang

Hos kalve har man set lungebetændelse, og stærkt forøget forekomst af mellemørebetændelse og ledbetændelse. Behandlingseffekten er ofte dårlig

Bakterien findes ofte i de øvre luftveje - også hos kvæg uden kliniske symptomer. Selvom mycoplasma bovis kan forårsage sygdom, er tilstedeværelsen af bakterien derfor ikke ensbetydende med klinisk sygdom.